САНА ОЛОХ

ЧУРАПЧЫ УЛУУЬУН ХАЬЫАТА.

ХАЬЫАТ
1931 СЫЛ АЛТЫНЬЫ
16 КҮНҮТТЭН ТАХСАР.

№ 36 (7989). ✦ 1996 сыл кулун тутар 23 күнэ. Субуота ✦ Сыаната—1084 солкуобай.

ҮЛЭ—ОЛОХ ТАЊЫМА, ТУЊАЛААХ БУОЛУУ МЭКТИЭТЭ

Улууска бу кулун тутар ыйга Саха Республикатын Социальнай көмүскэлгэ, үлэҕэ уонна үлэлээх буолууга министерствотын итинник Үлэҕэ уонна үлэлээх буолууга комитет тэрийиллэринэн киэн иэдэстээх ыарыылаах икки күннээх семинар-сүбэ мунньах буолан аста. Урдук таһымнаахтык ыытыллыбыт бу түмсүүгэ Дьокуускай куорат, Нам, Хаҥалас уонна илин эҥэр биэс улуустарын үлэҕэ киниэрин дириэктэрдэрэ, специалистара, тустаах министерство министрэ А. К. Акимов, комитет председателэ Х. Н. Дьяконов, инбэлиидтэр ыалдьаалларыгар управление эпэпэттээх үлэһиттэрэ, специалистара кытыннылар.

СЕМИНАР: ПРОБЛЕМАЛАР

Бастакы күн семинар, опыт атастаһыыта буолла. Олаҕу салайбак, председателэтэх ыытта Үлэҕэ уонна үлэлээх буолууга комитет председателэ, экономическай наука кандидата Х. Н. Дьяконов.

Харламмай Назарович киириитэ тылыгар уонна бэйэтиттэн дакылаатыгар, сүрүннээн, бу эрэ иннинээҕи күн РФ Президенэ М. Е. Николаевка социальнай боппуруостарга ыытыллыбыт сүбэ мунньахха сиһилии тохтоото. Онно Президент инбалиэннээһинэ социальнай өртүнэн көмүскэһиини саҥа философиятын ырытан оҥоруугa туһаныллыбыт түбэлтэлэр, ол иһигэр «Республикаҕа 1995 сылга үлэ рыногын сүрүн бааллыһыннарыллыбатын уонна туруттун итинэннэ 1996 сылга үлэҕэ уонна үлэлээх буолууга органнар соруктарын туһунан» дакылааты таһынан «1995 сылга бюджеты туһаныы», «Инбалиэннээһин иэдэҕэ туһаайыы уонна үөрэтии», «Үлэ туһунан уонна үлэнэн хааччыйыыга сокуоннар тустарынан» уонна статотчуоттары оҥоруугa, страховой усуюостарын хомуйуугa, көнөрүүгэ уонна туһаныыга, үчуоканан, отчуотунаскаланан, о.д.а. боппуруостарга лекциялар аҕамылыннылар.

«ТӨГҮРҮК ОСТУОЛ»—ОПЫТ АТАСТАҺЫЫТА

Күн иккис аҥарыгар салҕаһан барбыт семинарскай үөрэтиилэрэ сэргэ «төгүрүк остуол» ыытыллыбыта. Ол боппуруостарга эпэпэттээһиигэ уонна опыт атастаһыытыгар анаммыта.

Ыйытыы элбэх буолла. Рынок үөскээһиит бу саҥа структуралартыгар кэпсэтэр, чуолкайдаһан кырдьык, түүс Холобур, үлэ кииниэн киэнээх үчуоканан туруохталахтарый? Аҥардас маннык мөккүһэр, муҥахсыйар суох буолбатах. Ол курдук, оҕолоруон 3 саһыгар дылы көрөн олорор инбалиэттэр эбэтэр I-II группалаах инбалиэттэр үлэ кэрдүү, үчуоканан тура кэлэллэр. Олор хайдах буолаллар? Эмиэ үлэлиир кыахтаах 56-57 саастаах эр дьон үлэ кэрдүүллэр, оттон киниэлэрэ хаһыак да тэрилтэ үлэҕэ ылартан туттунар эбэтэр тэрилтэлэргэ сарбыйыы барар, онуоха бастатан бу пенсиияҕа тахсаллара икки-үс сыл хаалбыт дьон аранжалара түбэһэр. Киниэлэр хайдах буолаллар, хаанна бараллар? Аны ыарыыга кубулуйбут ыччат боппуруоһа. Идэтэ, үлэтэ, бастайданнай олорор сирэ суох «устутас» аранга. Дьэ, бу баар. Социальнай көмүскэлэ суох инбалиэннээһиҥ аранжалара көстөн тарыстахтарэ итти. Киниэлэрэ кытта үлэлэһэр, үлэлэһэхтээх тэрилтэлэриниэн үлэ кииниэрэ буолаллар.

Үлэ кииниэрин итиитэн тахсар иккис соруктара—үлэнэн хааччыйыы, үлэ мунньаҕа, бэлэмнээһин. Быһаччы эттэххэ, бу сорук кииниэриниэн быһаарылла сатыыр. Тыа сиригэр үлэ саҥа мунньаҕын булуу түөрт туһаайыыннан ыытыллар. Бастатан, үлэ саҥа промышленнай көрүгэ сайдар. Ол курдук, алмааһы тангастааһын, алмаастаах инструменнары, сылгалаах уонна күндү таастарынан киэргэллэри оҥоруу, көмүстэн уһаныы, таһыннеби хостообуун сыыһа тыа сиригэр тарҕанар, мунньаҕын тэрилтэр буолла. Иккиһинэн, дьоҕус технологияны туһанан тыа хаһаайыстыбатын бородууксуйатын астааһын сайдар. Үсүһүнэн, тарҕат идэлэри сөргүтэн, норуот туттар табаардарын оҥоруу, кэлэтии өбүлөр. Мастан оҥоһуу, түүлээх тангаһы тигии, аралс киэргэллэри оҥоруу курдуктар дьэҥэ олорор үлэлэлэллэриниэн ордук суоллаласхтар.

Төрдүһүнэн, биирдиилээн дьон олорор дьиэлэрин тутуу политика быһыытынан туруоруллан, сайдар кыаҕын ылла. Маннаха саха мындыр өйүн, сатабылын саҥа дьоҕус технологияны кытта биирдэ ситимнээн үлэ эйгэтин кэҥэтэргэ кыахтар бэриллиллэр. Итинник тыа сиригэр аҕыс сыл аҥарыгар 6 тыһ. тахса үлэ саҥа мунньаҕэ тэриллибит. Олору сөргэ дьоҕус уонна орто предпринимательство сайдар.

Быһата, үлэ кииниэрэ хас биирдии үлэ көрдүү кэлбит кайдыы, оннук инбалиэттэн, саһыттан тутулуга суох, үлэнэн хааччыйар суолу көрдүөхтээхтэр. Оннук үлэлиллэр даҕаны. «Төгүрүк остуолга» опыт атастаһыытыгар ол туһунан эмиэ этиллэр. Холобур, Намҥа, Чурапчыга үөрэтэр-үлэлэтэр комбинаттар аһыллан үлэлиллэр, Хаҥаласка дьиэҥэ үлэ үчүгэйдик тэриллэр, маннык 139 киһини Дьокуускайга ыытан үөрэттэрбиттэр. Оттон Намҥа көмүһү хостообуугуна вахтонай ньымаҥнан дьону кытыннарыы, Мэҥэ-Хаҥаласка «Майабыттехника» ХЭТ үлэтэ опыт быһыытынан кэпсэнии.

Баар уонсаҕа итэҕэстэр да тумнуллубатылар. Холобур, предпринимательствонан дьарыктаныы бараары ыччаттарга кэмэ пособиелаах бэриллэр түбэлтэтигэр итти сылаҕыта I мөл. солк. эрэ тахса. Бу аҕыс кыра. Оттон итти кэмнэ үрдүк хамнастаах киһи үчуоканан ыалдьыттар иккис күн бастакы аҥарыгар «Алмаз-Даймонд» ХЭТ алмааһы кырыылыыр заводугар, ювелирнай сыаҕха, «Арчы» үөрэтэр-үлэлэтэр комбинакка, «Күннэй» коллективкайга, «Чурапчинска» чаайынай предприятиелэрэ сылдьан үлэни-хамнаһы баланстилэр. Бу коллективтар үлэ киниилэн кредит ылан саҥа үлэ мунньаҕын таһаарыыга биллэр-көстөр үлэлээхтэр.

Күн иккис аҥарыгар сүбэ мунньах ыытыллыбыта. Мунньаҕы Социальнай көмүскэлгэ, үлэҕэ уонна үлэлээх буолууга министерство министрэ А. К. Акимов кылгас кириитэ тылынан аста уонна салгыы салайан ыытта. Бастакынан тыл бэриллибэт улууус дьаһалтатын баһылыктар **И. С. Сивцевкэ.** Кини бу сүнньэн социальнай суолталаммыт боппуруоска саналарын үллэһиннэ, улууска ыытыллар үлэни билиһиннэрдэ. Чуолаан, үлэ киниэ дьон үлэлиир дьоҕурун мунутуур туһанарта кыаҕы баһаалыы саната. Холобур, инбалиэттэр хаһаайыстыбаҕа да көмүскэллээх курдук сананаллар, ол дьоҥҥо тиийдэ, биллиллэр даҕаны. Үөрэтии, саҥа идэлэргэ туһаайыы үөрэтэр-үлэлэтэр комбинатынан балачча быһаарыллан кэллэ. Эмиэ итинник алмааһы кырыылыыр заводу этээххэ сөп. Ол эрээри бу үлэ саҕаланыыта эрэ. Норуот туттар табаардарын оҥоруугa, бородууксуйаны астааһыҥҥа үлэ саҥа мунньаҕын таһаарыыга холобурдар, холомноолар баалларын. Оттон тыа сиригэр олору кэҥэтиигэ, сайыннарыыга баар кыах оннооҕор эбэх. Сорук оҥотон тахсыахтаах. Тыа киһитэ, бас билэр сирдээх-уоттаах, дьиэлээх, тэлгэһэлээх. Бу бэйэтэ элбэх араарбахха үлэлиири эрэйэр эйгэ. Уонсаҥынан, тыа киһитэ үлэлээх буолууга мэктиэлэниэр. Оҥу таба көрөн, ойуур, сөптөөх хайысханы туһаайар эрэ наада. Бэлылык, итинник таһыннан үлэ мунньаҕын үбүлээһин, кредиты туһаныыны, олор болдьохторун туһунан кэккэ этиилэри киллэрдэ. Быһата, кэмэ дьиҥ наадыйар киһиэхэ, туһалааҕ үлэ мунньаҕын аадырыстаан оҥоһуллуохтааҕын санатта.

Инбалиэттэр дьаалаларыгар управление начальнига **В. А. Горохов** үөрэтэр комбинаттар, үлэлээх буолууга реабилитационнай киниилэр туспарынан кэпсээтэ. Инбалиэттэри үлэнэн хабыы биэриһиэнэ сыл аҕыйах аччаан ыһыллыыны холобурдаата. Ол курдук, ааспыт сылга инбалиэттэр 14 биэриһиэннэрэ эрэ туһалааҕ үлэҕэ тардыллыбыттар, итти иннинээҕи сылга 27 биэриһиэн эбит. Араатар итинтэн сиэттэрэн, көмүскэлэ суох бу аранжаҕа болҕомтону туһаайарга ыгырда. Киниэни салгыыр курдук, инбалиэттэри үлэҕэ туһаайыыга опытын «Майабыттехника» ХЭТ директора **В. М. Яковлев** үллэһиннэ. Тэрилтэҕэ 46 киһи үлэлиириттэн 32-лэрэ инбалиэттэр. Чаһыны, олох-дьаһах техникатын өрөмүөнэйиннинэн, ритуальнай өҥөнү оҥоруунан дьарыктыыллар. Бу сылга үлэһит ахсаанын 60 киһиэхэ тиэрдэргэ соруктааллар. Манна даҕатан эттэххэ, үлэһит инбалиэннэх тахсыыта сыл ахсын элбээн иһэрэ ахтыллыбытынан буоллаҕына, проблема, кырдьык, баар.

Дьону дьиэҕэ үлэнэн хааччыйыыга опытын Чурапчытааҕы инбалиэттэр обществоларын председателэ **Л. Н. Малышева** сиһилии сырдатта. Кредит көрдөрөн 5 нэһилиэккэ табаарыстыбалар тэриллибиттэр. Инбалиэттэр маҕаһыыннаахтар, 5 нэһилиэккэ филиаллар аһыллыбыттар. Сорох маҕаһыыннар атыыһыттара ыйга 1 мөл. солк. тиийэр хамыйах ахсаллар. Бу кыра пенсиялаах дьоҥҥо дьиҥнээх өйөбүл. Председатель бүтэһигэр ааныах быраабыланнаах эбэтэр быраабыланы суох есуданан салгыы туһаннарарга уонна улууска үөрэтэр комбинаты тутарга туруоруста.

Итинн сэргэ тыл эттилэр: «Туймаада- Даймонд» АО генеральнай директорын солбуйааччы **Т. В. Ноев,** улууставу харада суохтар обществоларын председателэ **В. И. Уок,** «Илин Эҥэр» ЭСЗ дьаһалтатын баһылыгын солбуйааччы **Р. П. Попов,** Ыччат, туризм, физкультура уонна спорт дьаалаларыгар министерстволтан идэҕэ туһаайыы уонна үлэнэн хааччыйыы киниитин директора **Н. В. Якомин.**

Сүбэ мунньаҕы министр **А. К. Акимов** түмүктээтэ. Мунньах үлэтин түмүгүнэн рекомендация ылыннна.

С. СМИРНИКОВА

РОССИЯ ҮРДҮКҮ ОРДЕНЫН — САХА СИРИН ПРЕЗИДЕНИГЭР

Кулун тутар 18 күнүгэр Кремль Улахан дыбарыаһын Георгиевскай саалатыгар Россия уһулуччулаах гражданнарыгар үрдүкү государственнай наҕараадалары туттарыы үөрүүлээх сиэрэ-туома буолла.

Президент Б. Н. Ельцин, наҕараадалааммыт государственнаһы бөҕөргөтүү дьыалатыгар, Аҕа дойду социальнай-экономическай уонна культурнай сайдыытыгар уһулуччулаах кылааты киллэрбиттэрин бэлиэтээн туран, Саха Республикатын Президенэ М. Е. Николаевка «Аҕа дойду иннигэр үтүөлэрин иһин» үһүс степеннээх ордены туттарда.

СИА.

«1941—1945 сылларга Аҕа дойдуну көмүскүүр Улуу сэриигэ килбиэннээх үлэтин иһин» медаль дастабырыаннаһаларын туттарыы бэрээдэгин туһунан
САХА РЕСПУБЛИКАТЫН ПРЕЗИДЕНИН ЫЙААҔА

1941—1945 сылларгааҕы Аҕа дойдуну көмүскүүр Улуу сэрии кэмигэр улахан дьоһу кытта тыылга үлэлээбиттэри мэлдьи граждааннар үгүс ахсааннаах туруорсуулара сибээстээн уонна сэрии сылларыгар саастар сиҥэ илик оҕолор, үлэлэрин сиэрдээхтик сыаналаннаны хаачыйар сыаллаах «1941—1945 сылларгааҕы Аҕа дойдуну көмүскүүр Улуу сэриигэ килбиэннээх үлэтин иһин» медаль дастабырыаннаһатын биэрии маннык бэрээдэгин олохтуурга:

Наҕараадалааһын сокуоннара, ол иһигэр «1941—1945 сылларгааҕы Аҕа дойдуну көмүскүүр Улуу сэриигэ килбиэннээх үлэтин иһин» медаллары туттарыы бэрээдэгин туһунан балаһыанньа наҕараадалааччыларга саастарын ирдиирэ хааччахтааһыны олохтообуттар, ол иһин медаль дастабырыаннаһата 1965 сыл ахсынньы 31 күнүгэр диэри тэрээбут, үөрэхтэн уурайан туран үлэлээбиттэрин биитэр 1941 сыл бэс ыйын 22 күнүттэн 1945 сыл балаҕан ыйын 2 күнүгэр диэри кэмҥэ сүүмэхаатахха биир сыллаах итэҕэһэ суох сайыҥҥы үлэни бигэргэтэр архыып уонна атын докумуоннар көрдөрүлүннэхтэринэ, биитэр үстэн итэҕэһэ суох туоһулар бигэргэтиилэрбит көрдөрүүлэрэ баар буоллаҕына (архыыптаах дааннайдара биитэр үлэ кинигэлэригэр суруйуулар суох буоллахтарына), колхоздарга, промышленноска уонна транспорка, онуоха атын предприятиеларга, учреждениеларга уонна тэрилтэлэргэ үлэлээбит гражданнарга бэриллиэхтэрин сөп.

Сайабылыанньа биэрээччи сэрии кэмигэр үлэ нааданы ыстаастааҕын чахчытын олохтообут суут быһаарыыта эмиэ итинник төрүтүнэн аҕалыллан сөп.

М. НИКОЛАЕВ,
Саха Республикатын Президенэ.

1996 сыл кулун тутар 11 күнэ.
Дьокуускай к., № 1318.

ОБРАЩЕНИЕ ПРЕЗИДЕНТА РЕСПУБЛИКИ САХА (ЯКУТИЯ) ПО СЛУЧАЮ ДНЯ ТРАУРА 21 МАРТА 1996 ГОДА

Дорогие соотечественники!

Большая беда случилась 14 марта 1996 года в Чураинском улусе. Пожар, возникший в общежитии Ожулунского СПТУ, унес с собой семнадцать человеческих жизней. В связи с трагедией Правительство Республики Саха (Якутия) объявило 21 марта 1996 года днем траура.

Я скорблю о каждом погибшем. Всем родным, близким, друзьям погибших я шлю свои искренние чувства соболезнования.

Информацию о трагедии я получил немедленно и были даны незамедлительные указания о направлении всей возможной помощи к месту трагедии. Были задействованы оперативные силы Государственного комитета по чрезвычайным ситуациям. Приняты меры по оказанию содействия пострадавшим от пожара, выделены средства на социальные нужды и обустройство. Действует правительственная комиссия. Она повседневно занимается вопросами преодоления последствий пожара, оказания необходимой помощи пострадавшим.

Мы благодарны жителям республики, городов и улусов, предприятий, которые без промедления пришли на помощь и оказали поддержку людям, оказавшимся в беде.

Уважаемые сограждане!

Трудно утешиться тем, что стихия непредсказуема, невозможно свыкнуться с потерей человеческих жизней, тем более в юном возрасте. Трагедия в п. Ожулун Чураинского улуса всех потрясла до глубины души и крайне больно отразилась в наших сердцах и душах. Еще раз обращаюсь со словами сострадания прежде всего к тем, у кого в семье горе, кто потерял своих близких.

Вам очень тяжело и очень трудно. Но знайте, что вся Республика Саха (Якутия) — с вами в этот трудный час.

М. НИКОЛАЕВ.

Үлэбитин нуултан саҕалаабыппыт

Баһаи улууспутугар Бүтүн Россиятааҕы инбэлииттэр обществолара тэриллэн үлэтин саҕалаабыта эбиэс сыл буолла. Очколорго, 1988 сыллаахха, оройуон үрдүнэн 200-тэн эрэ тахса үлэхан дьон, 16-ларыгар диэри саастаах 45 оҕо инбэлиит баар этит буоллаҕына, билиҥҥи туругунан 1006 улахан киһи, 176 оҕо инбэлиит учуокка турар. Улууска бастыкы группалаах 198, иккис группалаах 582 инбэлиит баар. Итинтэн көрдөххө, дьон доруобуйатын айгыраатына сыл ахсын эбиллэ турар. Ону аһардас арыгынан, наркоманиянан быһаарыыта тутах буолбута эбэ, тулалыыр эйгэбит, эколагиябыт улахаммык эмсэҕэлээбиттэрэ наукаҕаан даказательнан турар. Ийэ буолуохтаах элэр кыргыттарбыт доруобуйаларын туруга мөлтөөһүнэ эмиэ биир сүрүн биричинэнэн буолар.

Инбэлииттэр обществоларыгар председатель, дьааһаны бэрийээччи уонна бухгалтер үлэлииллэр. Итиэ үс киһиниэ республика хамнастыыр. Бастаан тэриллэрбитигэр хамнаһа суох этибит. Общественнай саҕалааһына быһыытынан председателинэн Василий Алексеевич Макаров, мин бухгалтерынан үлэни саҕалаабыппыт. Онтон 1989 сыллаахха Аҕа дойдуну көмүскүүр сэрии ветерана В. А. Макаров доруобуйатын туругунан аквааастаммыта. Итиэ сыл атырдьах ыйыттан, кыра да буоллар, хамнастаммыппыт. Бэйэм, эдэр сааспыттан чэбэлииттэр ахсааннарыгар киирсэммин, тулаайахтары, кырдьаҕастары, марыһахтары кытта тэҥэ кыайарбынан үлэни саҕалаабытым. Өссө Союз баарына улууһум дьоно айааннар, бэйэм пенсиябыттан кыраһын уонна Мугудайга сүүрүк сааатыларыта байаараачы Н. Н. Васильев бириэмийэ харчытынан көмөлөһөн, 70004 №-дээх счет астараммыт кыралыын-кырдьаҕастыын сыыйа убу сии муннуһин барбыппыт. «Аһарах саҕалааныы күннэрэ» оскуолаларга, оройуон кинигэр ыытыылааннар, тулаайахтарга, кыамматтарга көмөлөспүппүт. Тэрилтэлэр бары тулаайахтарга, инбэлиит оҕолорго сберкасса иһинэн счет астыттара уонна күн бүгүнүгэр диэри киһиэргэ, кырдьаҕастарга көмөлөһө олоролоро сүрдээх кэтэҕэр. XIII быһаарыытынан, ахсынньы 3 күнэ инбэлииттэр күннэринэн бэлиэтэнэ турар. Очотооҕу счекка киирбит үп бинбэлииттэ дьыз кэргэнигэ чаайынан дьиэ, таас хонтуора буолбута. Ол эрээри үс эрэ сыл хонтуоралаабыппыт. Улуус дьаһалтата биир эмэ дьиэни булан биэрэригэр эрэлбит улахан. Общество үлэтин-хамнаһын бастаан иилээн-саҕалааспыт, сүбэлээбит-амалаабыт Таисия Георгиевна Слепцоваҕа махталбыт муҥура суох. Киин улуус хас биирдии инбэлиитин эрэйин-кыһалҕатын билэрэ, ханнык кэһиллээҕэ хайдах балаһыанньалаах тэҥэ инбэлиит олоруон, ааттарын-суолларрын эмиэ киниттэн ыйытарбыт. Бэйэм обществоҕа үлэбин бухгалтер-инструкторынан саҕалаабытым. Онуоха эмиэ Таисия Георгиевна улахан күүс-көмө буолбута. Ол гынан баран, миигиттэн үчүгэй бухгалтер тахсыбытаҕа. Общество председателинэн талыллаахпын, кэһилиэктэргэ маҥнайгы сүһүөх тэрилтэлэри тэрийэригэ үлэлээбитим. Инбэлииттэргэ үгүс кэпсэтиилэри туруорсубут Александра Васильевна Сибирякова (Мындаҕаайы), бэйэтин баҕа өртүнэн Чыаппара. Толоон инбэлииттэрин кыһалҕаларынан олорор А. С. Мохначевская күн бүгүнүгэр диэри киниэрэ көрөллөр-харайаллар. Улуус киинигэр үчүгэй үлэлээхтэр ахсааннарыгар М. А. Владимирова, В. Н. Слепцова председателлара маҥнайгы сүһүөх тэрилтэлэр киирсиэхтэрин сөп.

Обществоҕа киирбит үп инбэлииттэргэ араас суһал көмөлөргө туттуллар. Үөһэ ахтыллыбыт 6 ыалымыт дьиэ кэргэнэ саҥа дьиэлэригэр киирэн үөрэ-көтө, кэпсииниирэй олороллоругар көрөн астынабын. Киһиэргэ комус илэкэ уйана үтүүгэ очотооҕу совхоздар директордара, кэһиллээктэр Сэбиэттэрин исполкомнарын председателлэрэ улахан тирэҕинэн буолбуттара. Инбэлииттэргэ көмүскэлтээх буолуу декадаларыгар бренердар, коммерсаннар аһыммытталарынан көмөлөһүүлэрэ үтүө үгэскэ кубулуйан эрэр. Кэлиҥ үс сылга дьону үлэнэн хааччыйыыга утумнаах үлэ ыытылла эрэр. Ол иһигэр инбэлииттэр эмиэ таах олорботтор. Аасыт сылга 5 табаарыстыбаны тэрийэн, куһаҕана суохтук үлэлээбиттэрэ. Хатылыттааҕы «Чөмчүүк», Мугудайдааҕы «Мария» табаарыстыбалар салтыы таасымалаахтык үлэлииллэр. Сайын мугудайдар инбэлииттэргэ анаан ыһыах ыспыттара, босхо лотерея оонньооттара, сыаналаах бирииһтэрэ туттарбыттара. Эмиэ итинник быраабынныгы тэрийэн ыыппыт «чөмчүүктэргэ» инбэлииттэр истиннээх махталын хайһакка суруйан тураллар.

Совхоздар ыһыллыыларыгар «Мындаҕаайы» табаарыстыба (Н. Г. Михайлов) инбэлииттэргэ сылгы аһаабыта, Хонтоҕо нэһилиэгин баһылыга олохтоох дьаһалта автобуһунан инбэлииттэр босхо айаннаалыннарын олохтоото. Хас нэһилиэк ахсын инбэлииттэри, кырдьаҕастары, кыамматтары мууһунан-маһынан, отунан хааччыйыы үтүө үгэскэ кубулуйда. Инбэлииттэргэ, кыамматтарга көмөлөр нэһилиэктэр ахсын тэҥэ кыалларынан оҥоһулла сатыыр. Ол үрдүнэн, сорох общество чилиэннэрэ мэлдьи көмөлөһүннэриэхтэрин баҕаралларын хайа сатаан өйдөөбөт, туох барыта кэмнээх-кэрдиилээх буолуохтаах, өйдөбүлэ наадыйар атын кыамматтар, инбэлииттэр үгүстэрин кытта тахсымаҕа ааара. Билиҥҥи биһиги испитинтэн үлэлиир «Чөмчүүк», «Мария» курдук табаарыстыбалар 50 бырыһыан эбэр ыччаты. 50 бырыһыан үлэни кыайар инбэлииттэри үлэҕэ олохтоон бородууксуйаны оҥорон таһаараллара дьону үлэнэн хааччыйыыга улахан көмөлөөх буолуо этэ. Улэнэн хааччыйыы киинэ (директор А. А. Алексеев) дьону үлэҕэ олохтооһуҥҥун быһаччы дьарыктанар, үбүлүүр, бары табаарыстыбалар киниэхэ отчуоттуулар, онтон биһиги инбэлииттэрбитигэр кыһаллаа көмөлөһөбүт, өссө онтукабытыгар харыы аахтарылахтааххыт.

Улуус кииниэҕи «Сарыал» табаарыстыба Хатылыга ааллархайга түбэспит Лонгиновтар дьиэ кэргэттэригэр 500, куһаҕаннык истэр агардас ийэ Захарова оҕото сүрэҕин операцияларыгар 300, иккис группалаах инбэлиит Феофанов элиитин операцияларыгар 500 тыһ. солк. көмөлөспүтэ. Онуоха маҕаһыыныгар киирбит үп туһаныллар. Ону таһынан инбэлииттэргэ араас көмөҕө, уматыкпытыгар, электроэнергияны туһаныыбытыгар, телефоммутугар, уэйиттэргэ хамнаска убү ореккуоттуубут. Инбэлииттэр обществолара быыс-хайаҕас тахсарынан, хайа сатанарынан бэйэтин үбүлэнэн тэрилтэ аатын илан олороро махталлаах суох.

Любовь МАЛЫШЕВА,
инбэлииттэр Бүтүн Россиятааҕы обществоларын бочуоттаах чилиэнэ, улуустааҕы инбэлииттэр обществоларын председателэ.

СЭЛЛИГИ УТАРЫ ОХСУҺУУ КҮНЭ

Доруобуйа харыстабылын Бүтүн аан дойдутааҕы тэрилтэтинэн кулун тутар 24 күнэ сэллиги утары охсуһуу күнүнэн биллэриллэн турар. Өссө 60-с сыллар саҕаланыыларыгар норуоттар икки ардыларынааҕы союз сэллиги төрдүттэн суох оҥорор туһунан программаны ылыммыта. Ол гынан баран, 10 сыл ааспытын кэннэ ити сорук олоххо киирэр кыаҕа суоҕа биллибитэ. Онуоха сэллик ыарыыта кэһаа тарҕаммыта уонна саҥа сайдан эрэр дойдуларга бу ыарыыны утары охсуһар системалар суохтара сүрүн биричиинэнэн буолбуттара.

Кэлин 70-с сыллартан саҕалаан ордук кэдьүүстээх эмтэри туттуу итиэннэ сэллиги утары охсуһар тэрилтэлэр эбэтээһиннэрэ итиэ ыарыылаппа аҕыйааһыныгар тиэрпитэ, ол 80-с сылларга диэри биир таһымҥа турбута. Онтон сыыйа эмиэ мөлтөөн барбыппыт. Онуоха сүрүн биричиинэнэн олох-дьаһах таһыма мөлтөөһүнэ, нэһилиэнньэ эбиллиитин аҕыйааһына, айылҕабытын олус айгыратыыбыт, маллыыбыт дьон эмп тэрилтэлэригэр көрдөрбөттөрө буолбуттара.

Онтон Саха сиригэр урут дэҕаны, билигин даҕаны сэллик быһаарыылыбатах социальнай боппуруоһунан буолар. Онуоха эбии кэлин сылларга олохпут ыараан, экономикабыт мөлтөөн, бу ыарыы өссө улаатар куттала үөскээтэ. Аны сэллиги утары охсуһар сулууспалар материальнай-техническэй туруктара эмиэ көрөөбүлгэ энниэттээбэт, булумуоктарын баҕарбыттарын да иһин, унжестүбэт. Кэлин үс-түөрт сылларга республика үрдүнэн, 1990 сылы кытта тэҥнээтэххэ, сэллигинэн малдьыы улахан дьоҥҥо 23,1, оҕолорго 23,5 бырыһыанынан улаата. Уопсай уонна систыганнаах формалаах ыарыһахтар ахсааннара сыл ахсын эбиллэн иһэр.

Сэллиги утары охсуһуу бастакы уочараттаах соругунан систыганнаах формалаах маллыааччылары хөвутааһыкка, бириэмэтигэр доруобай дьонтон араарыы, эмтээһин буолар. Саҥа малдьыбыт киһи эми олус ылымматтыа. Улахан дьон уонна 12 саастарын ааспыт оҕолор флюорографиянан хабыллыылларын ситиһэрбит хайаан да наада. Онтон кыра оҕолорго манту (бииһы) реакцията оҥоһуллуохтаах. Сэллигинэн малдьыы биир сүрүн биричиинэтэ — систыганнаах формалаах саҥа малдьыбыт киһини, ону тэгэ ардана да сэлликтээхтэри кытта алсаһыы.

Өскөтүн малдьыахххытын баҕарбат буоллаххытына маннык өс хоһоонун өйдүүргүтүгэр баҕарабын: «Доруобай эккэ-хааҥҥа — доруобай өй-санаа». Арыгыта суох олох, спордунан утумнаахтык дьарыктаныы, сыл ахсын бэрэбиэркэлэтии — доруобуйа мэктиэтэ. Дьиэ кэргэнтэн кимиэрэ ыарыйдаҕына, энньиэн туһэриэмэр, ол оннугар эмтэтэргэ кыһалыҥ.

Иван ГУЛЬКО,
тубдиспансер кылаабынай врача.

ҮЛЭҔЭ ЫҤЫРАЛЛАР

Үлэпотребсоюз кэмэ хаһааһыстыбатыгар икки сибиинньэ көрөөччүгэ наадыйар.

Үлэнэн хааччыйыы киинэ.

АТЫЫЛЫЫБЫТ

1989 сыллааҕы, сүүрэ сылдьар үчүгэй туруктаах ЗИЛ-130 ММЗ (самосвал) автомашинаны. Тел. 25-319.

x x x

Чурапчы сэлиэнньэтин Өлөхтөөҕөр уһанааһалаах, көҥдөйө буспут, кырыыһалаах, холуодалаах, муостатык, үрүт мастара баар 8х8 м дьиэни. Тел. 22-186 (үлэ чааһын кэнниттэн).

БИЛЛЭРИИ

Чурапчы улууһугар олорор «Мэҥэрэл» акционердарын аһаҕас уопсай мунньахтара улуус дьаһалтатын дьиэтигэр кулун тутар 29 күнүгэр буолар. Оннo акционердар акцияҕытын, атын докумуоннаргытын илдьэ кэлэргит ирдэнэр. Улуус дьаһалтатын дьиэтигэр 39-с кабинекка кэлэн эбэтэр 21-120 телефоҥҥа билсэргитигэр.

«Мэҥэрэл» ЧИП бырабылыанньата.

Тиһэх суолга атаарыы

Саха Республикатын правительствотынан Одьулуунnaaҕы 13 №-дээх ПТУ үөрэнээччилэрэ нэдээҥҥэ түбэһэн өлбүттэринэн кулун тутар 21 күнэ республика үрдүнэн кутурҕан күнүнэн биллэриллэн турар. Бу күн сарсыарда 10 чаас саҕана Дьабыыла бөһүөлэгэр улуус бары нэһилиэктэриттэн, ыаллыы улуустартан, Дьокуускай куораттан тыһыынчанан аҕыллар киһи, сүүһүнэн автомашина тоҕуоруйда. Кинилэр 13 №-дээх ПТУ территориятын иһигэр тыһыынчанан аҕыллар веноктарынан төгүрүтүллүбүт 17 саҥа тыллан эрэр эдэркээн оҕолор хоруоптарын тула сэлэлин муһуннулар, бэйэлэрин да икки ардыгар аҕыйах тылынан бырахсар кыаҕа суох, умса нөрүһэн турдулар, киһи тыынын-быарын баттыыр уучуумпута сабардыыр. СР правительствотын председателин бастакы солбуйааччы баһаарынан сибээстээн тэриллибит республикатааҕы комиссия председателэ А. А. Томтосов ПТУ үөрэнээччилэрин көмүүгэ аналлаах кутурҕаннаах минтини аһыллыбытынан биллэрэр.

Идэни баһылаан, олоххо саҥа суолларын булунуохтаах 16-тан 21-тэр дыэри саастаах 17 үүнэн иһэр эдэркээн оҕолор төрөппүттэрин, бииргэ төрөөбүттэрин, аймах-билэ дьоннорун кутурҕаннарын үллэстэн 13 №-дээх ПТУ директорын э.т. И. С. Артемьев, Саха Республикатын правительствотын Председателэ Ю. В. Кайдышев, Ил Түмэн депутата М. Д. Гуляев, Саха Республикатын Үөрэҕин министерствотын профтех-үөрэхтээһиннэгэ управлениетын начальника А. С. Изместьев, Ыччат, туризм, физическэй культура уонна спорт министерствотыттан В. П. Ноговицын, төрөппүттэр ааттарыттан М. П. Филиппов, А. В. Яковлева, улууспут дьаһалтатын баһылыга И. С. Сивцев, ыаллыы улуустартан, ПТУ коллективын бэрэстэбиитэллэрэ тыл эттилэр.

Ол кэнниттэн мустубут дьон халҕаһалара, массыыналар колонналара бөһүөлэк кини уулуссатынан Таатта Чараҥа сайылык утары тумуска үрэҕи туораан бэрт бытаанык субустулар. Оннo тиийэн бэрээдэктээх кэккэнэн сэлэлээн хас биирдии хоруоп туһаайыытыгар хаартыскалара сыһыарыллыбыт, ааттара-суоллара, ханнык улуустан төрүттээхтэрэ суруллубут, төрөөбүт сыллара, ыйдара ыйыллыбыт бэлиэ дуоскалардаах эдэркээн оҕолору кытта улуус бары олохтоохторо, төрөппүттэрэ, бииргэ төрөөбүттэрэ, аймах-билэ дьоннoро, бииргэ үөрэммит табаарыстара, дьүөгэлэрэ, учууталлара, иитээччилэрэ, Дьокуускайтан, республика атын муннуктарыттан кэлбиттэр үйэ-саас тухары бырaһаайдастылар, көмүс уҥуохтарын көтөхтүлэр...

Бииргэ үөрэнэн оонньообут-көрүлээбит, ыллаабыт-туойбут, күрэхтэспит Одьулуунnaрын буора кинилэри сылаастык сытыарарыгар көрдөһөн, ааттарын үйэ-саас тухары үйэтитэр өйдөбүнньүгү туруорсарга бэлэмнэрин этэн тарҕастылар.

С. АЛЕКСЕЕВ.

БИИР КҮННЭЭХ ХАМНАҺЫ—БАҺААРГА ЭМСЭҢЭЛЭЭБИТТЭРГЭ

Саха Республикатын Президенин аппаратын уонна правительствотын үлэһиттэрэ, Одьулуунnaaҕы 13 №-дээх ПТУ уопсайа умайбытынан тахсыбыт нэдээнинэн сибээстээн дириҥ кутурҕаннарын үллэстэн, бэйэлэрин биир күннээҕи хамнастарын эмсэҕэлээбиттэри өйөөһүнэгэ биэрэргэ быһаардылар. Үбү «Сахакредитбаҥҥа» аналлаах счекка киллэрдилэр.

x x x

СР Норуоттар дьыалаларыгар министерствотын коллектива Чурапчы улууһугар баһаар кэмигэр эмсэҕэлээбиттэр фондаларыгар биир күннээх хамнастарын киллэрэр туһунан быһаарыы ылынна.

СИА.

КУТУРҐАММЫТЫН ТИЭРДЭБИТ

Бу дьыл кулун тутар 14 күнүгэр Одьулуунnaaҕы 13 №-дээх профтехучилище уопсай дьиэтэ умайбытыгар хомолтолоохтук өлбүт үөрэнээччилэр төрөппүттэригэр, аймахтарыгар бэйэбит дириҥ кутурҕаммытын тиэрдэбит.

Улуус Мунньаҕа, улуус дьаһалтата.

Кылаанnaах нэһилиэгин олохтооҕо, Одьулуунnaaҕы 13 №-дээх ПТУ үөрэнээччитэ

СЫРОМЯТНИКОВ Петр Петрович

хомолтолоохтук өлбүтүнэн дириҥ кутурҕаннарын тиэрдэллэр:

—Ийэтигэр Мария Александровна, аҕатыгар Петр Петрович Сыромятниковтарга Бүлүүттэн Сыромятниковтар.

Таптыыр оҕобут, балтыбыт, эдьиийбит, Болтоҥо нэһилиэгин олохтооҕо, Одьулуунnaaҕы ПТУ үөрэнээччитэ

НОВГОРОДОВА Айталина Андреевна

хомолтолоохтук өлбүтүн, дириҥник курутуйан туран, бары аймахтарбытыгар, табаарыстарыгар, билэр дьонугар иһитиннэрэбит.

Ийэтэ, аҕата, убайа, балта, бырaата.

Кутурҕаннарын тиэрдэллэр:

—Ийэтигэр Ульяна Николаевнаҕа, аҕатыгар Андрей Андреевич Новгородовтарга, бииргэ төрөөбүттэригэр аймахтара Болтоҥоттон Платоновтар, Слепцовтар, Кронниковтар, Чурапчыттан Монастыревтар, Платоновтар, Местниковтар, Коркина, Соловьевтар, Максимовтар, Пелагея, Алексей Кривошапкиннар, Хайахсыттан Новгородовтар, Дьокуускайтан Оконешниковтар, Трунниннар, Слепцовтар, Местниковтар, Кривошапкиннар, Таатттаттан Ивановтар, Алексеевтар, Макаровтар, Борисова, Беляевтар, Түөйэттэн Оконешниковтар, Амматтан саҥаһа Прасковья Дмитриевна Местникова.

—Төрөппүттэригэр, бииргэ төрөөбүттэригэр, аймахтарыгар маҥнайгы кылаастан бииргэ үөрэммит табаарыстара, бастакы учуутала Игнатьева Вера Трофимовна уонна үөрэнээччилэр төрөппүттэрэ.

—Эмиэ кинилэргэ, бары чугас дьонугар Айталинаны кытта 1993 сыллаахха Дириҥ агро-оскуолатын бииргэ үөрэнэн бүтэрбит табаарыстара.

—Төрөппүттэригэр, чугас дьоннoругар, аймахтарыгар, табаарыстарыгар Дириҥ агро-оскуолатын коллектива.

—Аҕатыгар, биир идэлээхтэригэр, табаарыстарыгар Новгородов Андрей Андреевичка «Якутводмелиорация» холбоһук ПМК-тын коллектива, профкома.

—Ийэтигэр Ульяна Николаевнаҕа, аҕатыгар Андрей Андреевичка, бииргэ төрөөбүттэригэр ыкса ыаллара Михайловтар, Макаровтар, Андросовтар, Сиссиннэр, Лыткиннар, Жирковтар уонна Мария Гоголева.

—Аҕатыгар Новгородов Андрей Андреевичка, кини дьиэ кэргэнигэр бииргэ үөрэммит табаарыстара—Чурапчы орто оскуолатын X выпуһа.

—Төрөппүттэригэр, Ульяна Николаевна, Андрей Андреевич Новгородовтарга, бииргэ төрөөбүттэригэр, бииргэ үөрэммит табаарыстарыгар, дьүөгэлэригэр Ульяна Николаевна бииргэ үөрэммит табаарыстара.

—Ийэтигэр эдьиийдэригэр Ульяна Николаевнаҕа, аҕатыгар күтүөттэригэр Андрей Андреевичка, оҕолоругар Чурапчыттан Саввиннар, Блишевтар, Бушуевтар дьиэ кэргэттэрэ.

—Ийэтигэр Ульяна Николаевнаҕа, аҕатыгар Андрей Андреевичка, убайыгар, бырaатыгар, балтыгар аймахтара Хатылыттан Новгородовтар, Чурапчыттан Новгородовтар, Сунхалыровтар, Дьокуускайтан Новгородовтар, Красильниковтар.

—Күндү балтылара өлбүтүнэн эмиэ кинилэргэ Александр, Владимир, Алексей Кривошапкиннар уонна кинилэр дьиэ кэргэттэрэ.

Таптыыр оҕобут, Болтоҥо нэһилиэгин олохтооҕо, Одьулуунnaaҕы 13 №-дээх ПТУ үөрэнээччитэ

ПОПОВА Изабелла Дмитриевна

эдэр саaһыгар олохтон хомолтолоохтук туораабытын, дириҥник курутуйан туран, бары аймахтарбытыгар, бииргэ үөрэммиттэригэр, табаарыстарыгар, билэр дьонугар иһитиннэрэбит.

Аҕата, ийэтэ, бииргэ төрөөбүттэрэ, саҥастара, күтүөтэ, аймахтара.

Кутурҕаннарын тиэрдэллэр:

—Ийэтигэр эдьиийдэригэр Анна Яковлевна, аҕатыгар күтүөттэригэр Дмитрий Дмитриевич Поповтарга аймахтара Болтоҥоттон Жирковтар, Ефремовтар.

—Төрөппүттэригэр, бииргэ төрөөбүттэригэр Болтоҥо орто оскуолатыгар 1985—1995 сс. бииргэ үөрэммит табаарыстара, кинилэр төрөппүттэрэ, кылааһын салайааччылара Х. Д. Михайлова, М. Е. Картузова, Р. И. Кривошапкина, Н. К. Игнатьева.

—Эмиэ кинилэргэ, чугас дьонугар аймахтара Чурапчыттан Монастыревтар, Мырылаттан Николаевтар.

—Ийэтигэр Анна Яковлевна, аҕатыгар Дмитрий Дмитриевич Поповтарга, убайыгар Андрейга, эдьиийигэр Шураҕа, бырaатыгар Димаҕа Мырылаттан Егоровтар, Макаровтар, Сергеевтэр, Ивановтар.

Таптыыр оҕобут, Дириҥ бөһүөлэгин олохтооҕо, Одьулуунnaaҕы 13 №-дээх ПТУ үөрэнээччитэ

ПРОТОДЬЯКОНОВА Александра Егоровна

эдэр саaһыгар соһумардык өлбүтүн, дириҥник курутуйан туран, аймахтарбытыгар, табаарыстарыгар, билэр дьоммутугар иһитиннэрэбит.

Ийэтэ, аҕата, убайа, саҥаһа, бырaаттара.

Кутурҕаннарын тиэрдэллэр:

—Ийэтигэр Марфа Николаевна, аҕатыгар Егор Дмитриевич, убайыгар Дмитрий Егорович, саҥаһыгар Лена Алексеевна Протодьяконовтарга кырдьаҕас эдьиийдэрэ Александра, кырдьаҕас күтүөтэ Михаил, Татьяна, Лида, убайа Петр, саҥаһа Александра, кинилэр оҕолоро Луковцевтар, эдьиийэ Хариса, күтүөтэ Марк, оҕолоро Аржаковтар, Федоровтар.

—Ийэтигэр Марфа Николаевнаҕа, аҕатыгар Егор Дмитриевичкэ Дириҥнээҕи эргиэн тэрилтэтин коллектива, табаарыстара Никитин С. И. дьиэ кэргэттэрэ.

—Ийэтигэр үөрэппит учууталларыгар Марфа Николаевнаҕа, аҕатыгар Егор Дмитриевичкэ Дириҥ орто оскуолатын 23-с выпуһа.

—Ийэтигэр бииргэ үлэлээбит коллегаларыгар Марфа Николаевнаҕа, аҕатыгар Егор Дмитриевичкэ, чугас дьоннoругар, аймахтарыгар, табаарыстарыгар Дириҥ агро-оскуолатын коллектива.

—Ийэтигэр дьүөгэлэригэр Марфа Николаевнаҕа, аҕатыгар Егор Дмитриевичкэ Дириҥнээҕи ветеранар хордарын коллектива.

Тапталлаах оҕобут, сиэммит, балтыбыт, эдьиийбит, Хайахсыт нэһилиэгин олохтооҕо, Одьулуунnaaҕы 13 №-дээх ПТУ үөрэнээччитэ

КЫЧКИНА Саргылана Егоровна

эдэр саaһыгар хомолтолоохтук өлбүтүн, дириҥник курутуйан туран, бары аймахтарыгар, доҕотторугар, билэр дьоннoругар иһитиннэрэбит.

Ийэтэ, аҕата, эбэтэ, эһэтэ, бииргэ төрөөбүттэрэ.

Кутурҕаннарын тиэрдэллэр:

—Бииргэ төрөөбүт эдьиийдэригэр Марфа Ивановнаҕа, күтүөттэригэр Егор Васильевичка, балтыларыгар Марианнаҕа, Сарданаҕа, Танюшаҕа, бырaатыгар Дьөгүөркэҕэ, эбэтигэр ийэлэригэр Марина Петровнаҕа, эһэтигэр аҕаларыгар Иван Гаврильевичка Хатылыттан Драгуновтар, Христофоровтар, Чурапчыттан Кондратьевтар, Намтан Павловтар, Дьокуускайтан Кондратьевтар.

—Эмиэ кинилэргэ аймахтара Дириҥтэн Филипповтар, Ефремовтар, Павловтар, Чурапчыттан Чичигинаровтар, Дьокуускайтан Еремеева, Федоровалар, Филипповтар, Хайахсыттан Павловтар.

—Кинилэргэ аймахтара Хайахсыттан Илларионовтар, Поисеевтар, Тургунбековтар, Монастыревтар.

—Төрөппүттэригэр, бииргэ төрөөбүттэригэр, аймахтарыгар Хайахсыт нэһилиэгин дьаһалтата.

Таптыыр оҕобут, эдьиийбит, балтыбыт, Чурапчы сэлизиньэтин олохтооҕо, 13 №-дээх ПТУ бухгалтерскай отделениетын үөрэнээччитэ

ЕФИМОВА Анна Иннокентьевна

эдэр саaһыгар хомолтолоохтук олох суолуттан туораабытын, дириҥник курутуйан туран, бары аймахтарбытыгар, табаарыстарбытыгар, билэр дьоннорбутугар иһитиннэрэбит.

Ийэтэ, балта, бырaата, Чурапчыттан, Төлөйтон Мындаҕаайыттан, Иркутскайтан эдьиийдэрэ, күтүөттэрэ, бырaаттара, балтылара.

Кутурҕаннарын тиэрдэллэр:

—Ийэтигэр бэйэлэрин үлэһиттэригэр Ефимова Матрена Михайловнаҕа улуустааҕы федеральнай почтовай сибээс коллектива.

—Ийэтигэр Ефимова Матрена Михайловнаҕа, бииргэ төрөөбүттэригэр, аймахтарыгар Анналыын Чурапчы орто оскуолатыгар бииргэ үөрэммит доҕотторо, учуутала Борисова М. А.

—Эмиэ кинилэргэ Анялыын Амма орто оскуолатыгар бииргэ үөрэммит оҕолоро, доҕотторо, учууталлара Габышева В. В., Дьячковская В. П.

—Бырaатыгар Чурапчытааҕы педучилище студеныгар Алексей Ефимовка, ийэтигэр педучилище студенкара.

—Ийэтигэр Матрена Михайловнаҕа, бырaатыгар Алешаҕа, балтыгар Аленаҕа күндүтүк саныыр дьүөгэлэрэ Федосеева, Попова, Федорова.

—Эмиэ кинилэргэ «Кэскил» детсад коллектива, профкома.

АТЫЫЛЫЫБЫТ

1990 сыллаахха, сүүрэ сылдьар үчүгэй туруктаах ВАЗ-2121 («Нива») уонна «Тойота-Спринтер» автомашиналары.

Тел. 21-672.

x x x

Москваттан аҕалыллыбыт, экспорка анаан оҥоһуллубут Дьокуускайга атыыланар сыаналарыннааҕар чэпчэки маннык японскай табаардары:

«Тошиба» телевизор—эгиннээх, диагонала 70 см, бэйэтигэр икки видео-оонньуулаах. Сыаната—2 мөл. 800 тыһ. солк.

Видеоплеерэ—1 мөл. 500 тыһ. солк.

«Электа» килиэп буһарар оһоҕу—1 мөл. 800 тыһ. солк.

«Электа» микроволновай оһоҕу—1 мөл. 50 тыһ. солк.

«Электа» музыкальнай центрэ—1 мөл. 800 тыһ. солк.

Ахсааннара аҕыйах, тиэтэйиҥ. Тел. 21-972.

x x x

1995 сыл кулун тутар ыйга оҥоһуллубут, 33 тыһ. км сүүрбүт УАЗ-2206 микро-автобуһу. Сыаната—кэпсэтиинэн. Билсиһэр тел. 21-651.

Таптыыр ороһут, бырааппыт, убайбыт, Чурапчы сэлиэнньэтин олохтооҕо, Одьулуундааҕы 13 №-дээх ПТУ үөрэнээччитэ

МАКСИМОВ Александр Николаевич

хомолтолоохтук өлбүтүн, дириҥник курутуйан туран, билэ аймахтарыгар, доҕотторугар, биирги үөрэммит табаарыстарыгар иһитиннэрэбит.

Ийэтэ, аҕата, эдьиийэ, кутүөтэ, бырааттара, сиэннэрэ.

Кутурҕаннарын тэрдэллэр:

—Ийэтигэр Розалия Кузьминична, аҕатыгар Николай Федотович Максимовтарга, эдьиийигэр, кутүөтүгэр, бырааттыгар, сиэннэригэр Чурапчыттан Пелагея, Сергей, Михаил, Федор Старостиннар, Мария Старостина, Парасковья, Григорий, Август, Альбина, Иннокентий Смирниковтар, Марфа Винокурова, Одьулууттан Мария Михайлова, Таатталтан Анна, Афанасий Старостиннар, Төлөйтөн Мотрена, Виктор Смирниковтар дьиэ кэргэттэрэ.

—Эмиэ кинилэргэ Мария, Николай, Дария, Михаил, Евдокия, Петр, Василий Михайловтар уонна Дьяконовтар.

—Кинилэргэ улуустааҕы капитальнай тутуу управлениетын коллектива.

—Ийэтигэр Розалия Кузьминичнаҕа, аҕатыгар Николай Федотовичка аймахтара Чурапчыттан В. С. Максимов, С. С. Смирникова, П. П. Макаров, Өймөкөөнтөн Н. Н. Малых дьиэ кэргэттэрэ.

—Эмиэ кинилэргэ кутүөттэрэ, балтылара Матвеевтар, Константиновтар, Федоровтар, Павловтар, Бархсановтар дьиэ кэргэттэрэ.

—Ийэтигэр тубдьльница үлэһитигэр Максимова Розалия Кузьминичнаҕа тубольница коллектива, профкома, улуустааҕы доруобуйа харыстабылын управлениета, кини балыыһа коллектива, профкома.

—Ийэтигэр сиэстэрэтыгар Розалия Кузьминична, аҕатыгар убайдарыгар Николай Федотович Максимовтарга, эдьиийигэр, бырааттыгар, аймахтарыгар, чугас дьонугар Чурапчыттан Клара, Егор, Кытаанахтан Александра, Петр, Римма, Иван Максимовтар дьиэ кэргэттэрэ.

—Ийэтигэр Розалия Кузьминична, аҕатыгар Николай Федотович Максимовтарга эдьиийдэрэ Аграфена Максимова уонна кини оҕолоро.

—Эмиэ кинилэргэ, кутурҕаннаах, ыар сүтүктэммиттэринэн кыттаһан туһуйу, доруобуйаларын харыстаналларыгар баҕа санааларын этэн туран, чугас табаарыстара Чурапчыттан Пустиновтар, Пудовтар, Листиковтар, Коркина Татьяна уонна Маклаевтар.

—Табаарыстарыгар ийэтигэр Розалия Кузьминичнаҕа, аҕатыгар Николай Федотовичка ыкса миллара.

—Эмиэ кинилэргэ, эдьиийигэр Саргыланаҕа, кутүөтүгэр Мишаҕа, бырааттыгар Коленькаҕа аймахтара Ермолаевтар, Кирилиннэр.

—Төрөппүттэригэр Саша биирги үөскээбит-улааппыт табаарыстара Петя Григорьев, Вася Федоров, Абуля Иванов, Вася Монастырев, Афоня Павлов, Сеня Филиппов, Надя Афанасьева, Роза Степанова, Лина Платонова уо.д.а.

—Төрөппүттэригэр, эдьиийигэр Саргылана Николаевнаҕа, бырааттыгар Коляҕа Д. П. Коркин аатынан республиканскай спортивнай орто интернат-оскуола үөрэнээччилэрэ, коллектива, профкома.

—Эмиэ кинилэргэ биирги үөрэммит табаарыстара—интернат-оскуола XI кылааһын үөрэнээччилэрэ, кинилэр төрөппүттэрэ, учууталлара, иитээччилэрэ.

—Төрөппүттэригэр Розалия Кузьминичнаҕа, Николай Федотовичка Дьокуускайтан саастара Вера, Старостиннар, Туруптаевтар, Чурапчыттан Нотовиннар, Матвеевтар, Лупейлар, Мындаҕайыттан Егоровтар, Одьулууттан Сивцевтэр, Старостиннар.

Чурапчы сэлиэнньэтин олохтооҕо, Одьулуундааҕы 13 №-дээх ПТУ үөрэнээччитэ

ПУДОВА Саргылана Васильевна

хомолтолоохтук өлбүтүнэн дириҥ кутурҕаннарын тэрдэллэр:

—Аҕатыгар урукку үлэһиттэригэр Дьячковскай Семен Гаврильевичка улуустааҕы федеральнай почтовай сибээс коллектива.

—Ийэтигэр урукку үлэһиттэригэр Галина Петровна, аҕатыгар Семен Гаврильевич Дьячковскайдарга, эдьиийигэр Пудова Анна Николаевнаҕа, улуустааҕы культура управлениета, «Айыллаан» Сыынньалаҥ киинин, улуустааҕы история уонна этнография музейын коллективтара.

—Ийэтигэр Галина Петровна, аҕатыгар Семен Гаврильевич Дьячковскайдарга, бырааттыгар Димаҕа Чурапчы орто оскуолатын 8 «а» кылааска Диманы кытта биирги үөрэнэр үөрэнээччилэр, кинилэр төрөппүттэрэ.

—Аҕатыгар биирги үлэлээбит табаарыстарыгар Семен Гаврильевич, ийэтигэр Галина Петровна Дьячковскайдарга, билэ аймахтарыгар Чурапчытааҕы коммерческай баан коллектива.

Сылаҥ нэһилиэгин олохтооҕо, Одьулуундааҕы 13 №-дээх ПТУ үөрэнээччитэ

МАКАРОВА Александра Николаевна

хомолтолоохтук өлбүтүнэн дириҥ кутурҕаннарын тэрдэллэр:

—Төрөппүттэригэр Ульяна Гаврильевна, Николай Матвеевич Макаровтарга, биирги төрөөбүттэригэр аймахтарыгар Сылаҥ нэһилиэгин дьаһалтата, кырдьаҕастарын сэбиэтэ.

—Эмиэ кинилэргэ Сылаҥ орто оскуолатын коллектива, X кылаас үөрэнээччилэрэ.

—Кинилэргэ Түөйэттэн Беляевтар, Нерюнгриттэн, Кытаанахтан Пономаревтар, Үөһээ Бүлүүттэн Андреевтар.

—Ийэтигэр балтыларыгар Ульяна Гаврильевна, аҕатыгар кутүөттэригэр Николай Матвеевич Макаровтарга аймахтара Хатылыттан Скрябиннар, Поповтар, Чурапчыттан Кузьминнар, Егоровтар, Потаповтар, Потаповтар, Сылаҥтан Поповтар.

—Аҕатыгар бырааттарыгар Николай Матвеевичка, ийэтигэр Ульяна Гаврильевнаҕа Чурапчыттан Макаров И. Д., Макаров А. Д., Мырылаттан Макаров А. Е., Сылаҥтан Макаров Л. Д. дьиэ кэргэттэрэ, оҕолоро, Чурапчыттан Ксенофонтов Н. И., Ксенофонтова Т. Д. уонна кинилэр оҕолоро.

Кытаанах нэһилиэгин олохтооҕо, Одьулуундааҕы 13 №-дээх ПТУ үөрэнээччитэ

ПЛАТОНОВ Семен Иванович

хомолтолоохтук өлбүтүнэн дириҥ кутурҕаннарын тэрдэллэр:

—Аҕатыгар Платонов Иван Николаевичка, биирги төрөөбүттэригэр, аймахтарыгар Кытаанах нэһилиэгин дьаһалтата, баабынай хаһаайыстыбаларын түмсүүтэ.

Уус-Алдан улууһун Курбуһах бөһүөлэгин олохтооҕо, Одьулуундааҕы 13 №-дээх ПТУ үөрэнээччитэ

ПУХОВА Мария Афанасьевна

хомолтолоохтук өлбүтүнэн дириҥ кутурҕаннарын тэрдэллэр:

—Саҥаһыгар бэйэлэрин үлэһиттэригэр Татьяна Алексеевна, кини кэргэнитэр убаһыгар Анатолий Константинович Афанасьевтарга улуустааҕы федеральнай почтовай сибээс коллектива.

Төлөй нэһилиэгин дьаһалтата, кырдьаҕастарын сэбиэтэ, дьахталларын комитета уонна «Туһулгэ» ыччат түмсүүтэ Екатерина Михайловна, Дмитрий Саввич Поповтарга эдьиийдэрин кыыһа, Одьулуундааҕы ПТУ үөрэнээччитэ

ЕФИМОВА Анна Иннокентьевна,

Мотрена Николаевна, Виктор Викторович Смирниковтарга эдьиийдэрин уола, Одьулуундааҕы ПТУ үөрэнээччитэ

МАКСИМОВ Александр Николаевич,

Галина Ивановна, Алексей Васильевич Коркиннарга убайдарын уола, Боробут сэлиэнньэтин олохтооҕо, Одьулуундааҕы ПТУ үөрэнээччитэ

ФЕДОТОВ Александр Васильевич,

Надежда Константиновна, Семен Гулаевтарга балтыларын уола, Одьулуундааҕы ПТУ үөрэнээччитэ

СЫРОМЯТНИКОВ Петр Петрович

хомолтолоохтук өлбүттэринэн дириҥ кутурҕаннарын тэрдэллэр.

Хоптоҕо нэһилиэгин дьаһалтата, кырдьаҕастарын сэбиэтэ, дьахталларын комитета Хоптоҕо нэһилиэгин олохтоохторугар Марфа Николаевна, Егор Дмитриевич Протодьяконовтарга тапталлаах кыыстара, Одьулуундааҕы ПТУ үөрэнээччитэ

ПРОТОДЬЯКОНОВА Александра Егоровна,

Анастасия Петровна, Михаил Петрович Филипповтарга күндү сиэннэрэ, Хайахсыт нэһилиэгин олохтооҕо, Одьулуундааҕы ПТУ үөрэнээччитэ

КЫЧКИНА Саргылана Егоровна,

Елена Алексеевна Матвеевага, Константин Васильевич Тарасовка күндү сиэннэрэ, Кылааннах нэһилиэгин олохтооҕо, Одьулуундааҕы ПТУ үөрэнээччитэ

СЫРОМЯТНИКОВ Петр Петрович

эдэр сааһтарыгар хомолтолоохтук өлбүттэринэн дириҥ кутурҕаннарын тэрдэллэр.

Дириҥ Культуратын дьиэтин, хорун, музыкальнай оскуолатын коллективтара Марфа Николаевна, Егор Дмитриевич Протодьяконовтарга таптыыр кыыстара, Одьулуундааҕы ПТУ үөрэнээччитэ

ПРОТОДЬЯКОНОВА Александра Егоровна,

урукку үлэһиттэригэр Матвеев Афанасий Октябрьевичка сиэнэ, Одьулуундааҕы ПТУ үөрэнээччитэ

СЫРОМЯТНИКОВ Петр Петрович

хомолтолоохтук өлбүттэринэн дириҥ кутурҕаннарын тэрдэр.

Болтоҥо нэһилиэгин дьаһалтата, олохтоох оскуола, детсад коллективтара, баабынай хаһаайыстыбаларын ассоциацията Одьулуундааҕы ПТУ үөрэнээччилэрэ

ПОПОВА Изабелла Дмитриевна,

НОВГОРОДОВА Айталина Андреевна

хомолтолоохтук өлбүттэринэн, төрөппүттэригэр Анна Яковлевна, Дмитрий Дмитриевич Поповтарга, уонна Ульяна Николаевна, Андрей Андреевич Новгородовтарга, биирги төрөөбүттэригэр, аймахтарыгар дириҥ кутурҕаннарын тэрдэллэр.

Агропромышленнай холбоһук үлэһиттэрин профсоюһун республикатааҕы, Чурапчы улууһунааҕы комитеттара, Чурапчы улууһунааҕы тыа хаһаайыстыбатын управлениета Одьулуундааҕы 13 №-дээх ПТУ уонна дьиэтэ умайбытыгар хомолтолоохтук өлбүт үөрэнээччилэр төрөппүттэригэр, аймахтарыгар дириҥ кутурҕаннарын тэрдэллэр.

Күндү табаарыстарбытыгар Розалия Кузьминична, Николай Федотович Максимовтарга, Ульяна Николаевна, Андрей Андреевич Новгородовтарга, Мотрена Михайловна Ефимоваҕа тапталлаах оҕолоругут

САША, АЙТА, ААНЧЫК

эдэр сааһтарыгар хомолтолоохтук олох суолуттан туораабыттарынан дириҥ кутурҕаммытын тэрдэбит.

Интернат-оскуолаттан Ефимовтар.

Редактор Г. Г. ПОПОВ.

НАШ АДРЕС: 678700, с. Чурапча, ул. Карла Маркса, 26 нүө. ТЕЛЕФОНЫ: редактор — 21-332, отделы — 21-268, общий — 21-566.

Учредители (соучредители) газеты — Редакция, Администрация улуса, Национальная издательско-полиграфическая компания «Сахаполиграфиздат». Газета издается на якутском языке, выходит по вторникам, четвергам и субботам. Индекс газеты: 54007. Объем—1 усл. п. лист. на 4-х страницах.

Автор суругар этиллэр санаа редакция позициятыгар мэлдьи сөп түбэһэр буолбатах. Суруга маылар чачымар кырдьыктаахтарыгар эппиэтинэһи автор тус бэйэтэ сүгэр.

ЗАКАЗ № 36. Чурапчинская улусная типография Национальной издательско-полиграфической компании «Сахаполиграфиздат», с. Чурапча, ул. Карла Маркса, 26 нүө. Подписано в печать 22.03 18 ч. (гр. 16.00). Тираж 3364.